

T.C.
ÇALIŞMA VE SOSYAL GÜVENLİK BAKANLIĞI
Strateji Geliştirme Başkanlığı

2025 AİLE YILI

7/24381 GK 117

Sayı : Z-81625851-610-356
Konu : Soru Önergesi (7/24381)

30.10.2025

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

İlgi : 03.03.2025 tarihli ve E-43452547-120.07.04-1591250 sayılı yazınız.

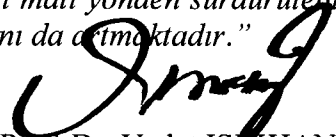
İlgi yazınız ile Niğde Milletvekili Sayın Ömer Fethi GÜRER tarafından yöneltilen 7/24381 Esas Numaralı yazılı soru önergesine ilişkin cevap aşağıda sunulmuştur.

“5510 sayılı Sosyal Sigortalar ve Genel Sağlık Sigortası Kanunun 4. Maddesinin birinci fıkrasını (a) bendi (4/1-(a)) ve (b) bendi (4/1-(b)) kapsamında yaşlılık sigortasından aylığa hak kazanmanın genel koşulları ile aylık hesap yöntemleri 08.09.1999 tarihine kadar 1479 sayılı Esnaf ve Sanatkârlar ve Diğer Bağımsız Çalışanlar Sosyal Sigortalar Kanunu ile 506 sayılı Sosyal Sigortalar Kanununun ilgili hükümlerine göre belirlenmekteyken söz konusu sosyal sigorta kurumlarının aktif-pasif analizlerinin yapılması sonucunda aktüeryal dengelerinin ve sürdürülebilirliklerinin sağlanması için 4447 sayılı Kanunla 09.09.1999 tarihinden itibaren yaşlılık aylığına hak kazanma koşulları ile aylık hesaplama yöntemleri tekrar düzenlenmiş ve son olarak aynı gerekçelerle ve farklı statülerdeki sigortalıların tek bir çatı altında toplanarak aynı koşullara tabi olmalarını sağlamak amacıyla 01.10.2008 tarihinde yürürlüğe giren 5510 sayılı Kanun ile yaşlılık aylığına hak kazanma koşulları nihai halini almıştır. Ancak, 4447 sayılı Kanun ile 5510 sayılı Kanunun yürürlüğe girmesinden önce sigortalılık başlangıcı olanların mevcut hakları korunmuştur. Dolayısıyla, 08.09.1999 tarihi ve öncesi, 09.09.1999 ila 30.04.2008 tarihleri arası ve 01.05.2008 tarihi ve sonrasında ilk defa sigortalı olanların aylıklarının farklı yöntemlerle hesaplanıyor olması eşitsizlik olarak değil; 4447 sayılı ve 5510 sayılı Kanunların yürürlük tarihlerinden önce sigortalılık başlangıcı olanların kazanılmış haklarının korunması olarak değerlendirilmelidir.

Sosyal Güvenlik Kurumunca, sigortalılığı 2008/Ekim (hariç) öncesi başlayıp, 2008/Ekim (dahil) sonrası tahsis talebinde bulunan 4/1-(a) ve 4/1-(b) kapsamındaki sigortalıların aylıkları; gösterge veya basamak sistemi, 4447 sayılı Kanunla getirilen sistem ve 5510 sayılı Kanun ile getirilen yeni sistemin birleşiminden oluşan karma sisteme göre hesaplanmakta olup, aylık bağlama sistemlerinde yıllar itibarıyla değişiklikler yapılmakla birlikte, sigortalılara, aylık talebinde bulundukları tarihte mevcut prim ödeme gün sayıları, prime esas kazançları, prime esas kazançlarının güncellenmesinde kullanılan güncelleme katsayısı ve yaşları gibi emekliliğe esas parametreleri dikkate alınmak suretiyle, yürürlükte bulunan emeklilik sistemi kurallarına göre aylık bağlanmakta, sigortalının dönemler itibarıyla geçen prim ödeme gün sayıları ve prime esas kazançları ile tahsis talep tarihleri bağlanacak aylığı belirlemekte, dolayısıyla bağlanacak aylıklar da sadece güncelleme katsayısı sebebiyle değil, aylık hesaplama parametrelerindeki farklılıklar sebebiyle her bir sigortalının durumuna göre farklılaşabilmektedir.

Diğer taraftan, aylık miktarında önemli parametrelerden bir diğeri olan aylık bağlama oranı prim ödeme gün sayısına göre belirlenmektedir. 2000 ve 2008 yıllarında yapılan reformlar ile emeklilik sisteminde sürdürülebilirliğin sağlanabilmesi için prim-aylık arasındaki bağ güçlendirilmiştir. Sistemde daha uzun süre kalanın ve daha yüksek prim ödeyenin karşılığını alacağı mali yönden sürdürülebilir bir sistem kurgulanmıştır. Sistemde kalma süresi uzadıkça aylık bağlama oranı da artmaktadır.”

Bilgilerinize arz ederim.

Prof. Dr. Vedat IŞIKHAN
Bakan